

СЕКЦІЯ «СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК»

СОЦІАЛЬНО-КОРПОРАТИВНІ ПРАВА МУНІЦИПАЛЬНИХ УТВОРЕНЬ

*Замковий О.І., старший викладач кафедри економічного аналізу і фінансів,
Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»,
м. Дніпропетровськ, Україна*

Докорінна зміна власності в Україні започаткувала трансформаційні процеси в кожній з підсистем власності суспільного устрою у зв'язку з появою її нових типів, а також нові типи управління нею.

Під час побудови прозорості і якісної системи прав комунальної власності для жителів територіальних утворень слід започаткувати низку організаційно-правових і методологічних заходів на одному з яких хотілось би зупинитися докладніше.

Громадське соціально-корпоративне управління (ГСК) - це, перш за все, здатність формувати нові можливості для успішного соціально-економічного розвитку територіальної громади, воно має багато особливостей, без врахування яких не можна кваліфіковано і раціонально організувати управління для рішення конкретних завдань соціального, економічного і політичного розвитку місцевого співтовариства, який виступає характеристикою професіоналізму муніципальних менеджерів.

Мета ГСК менеджменту - налагодження партнерських відношень між органами місцевої самоврядності, населенням та фінансовими потоками; організація захисту соціально-економічних інтересів жителів муніципальних утворень; залучення самих громадян до фінансування програм розвитку своєї території, ефективному використанню місцевих ресурсів і формуванню ефективної соціально-економічної інфраструктури та відтворення його економічного потенціалу.

В зв'язку з тим що ГСК менеджмент є особливим типом управлінської діяльності, заснованої на соціально-корпоративних принципах, організація його соціально-економічного розвитку з економічної точки зору, визначає наступну принципову схему управління: «населення - власники - рада директорів - менеджмент», яка є віддзеркаленням системи: «населення – виборці - представницька влада - адміністрація», реалізованою у сфері політичного управління (рис. 1).

Рішення відносно цілей розвитку муніципального утворення (якості життя населення) приймаються населенням-виборцями і населенням-власниками (або власниками), форми і способи їх досягнення визначаються представницькою владою і радою директорів, а адміністрація і менеджери реалізують ці цілі. Як тільки місцеві мешканці, як виборці і як власники, визначили цілі розвитку муніципального утворення, адміністрація і рада директорів зобов'язані забезпечити підзвітність та підконтрольність муніципального менеджменту. Забезпечення підзвітності муніципальних менеджерів - директорам, а адміністрації - муніципальної

(представницькій структурі) влади і є однією з умов ГСК управління муніципальним утворенням.

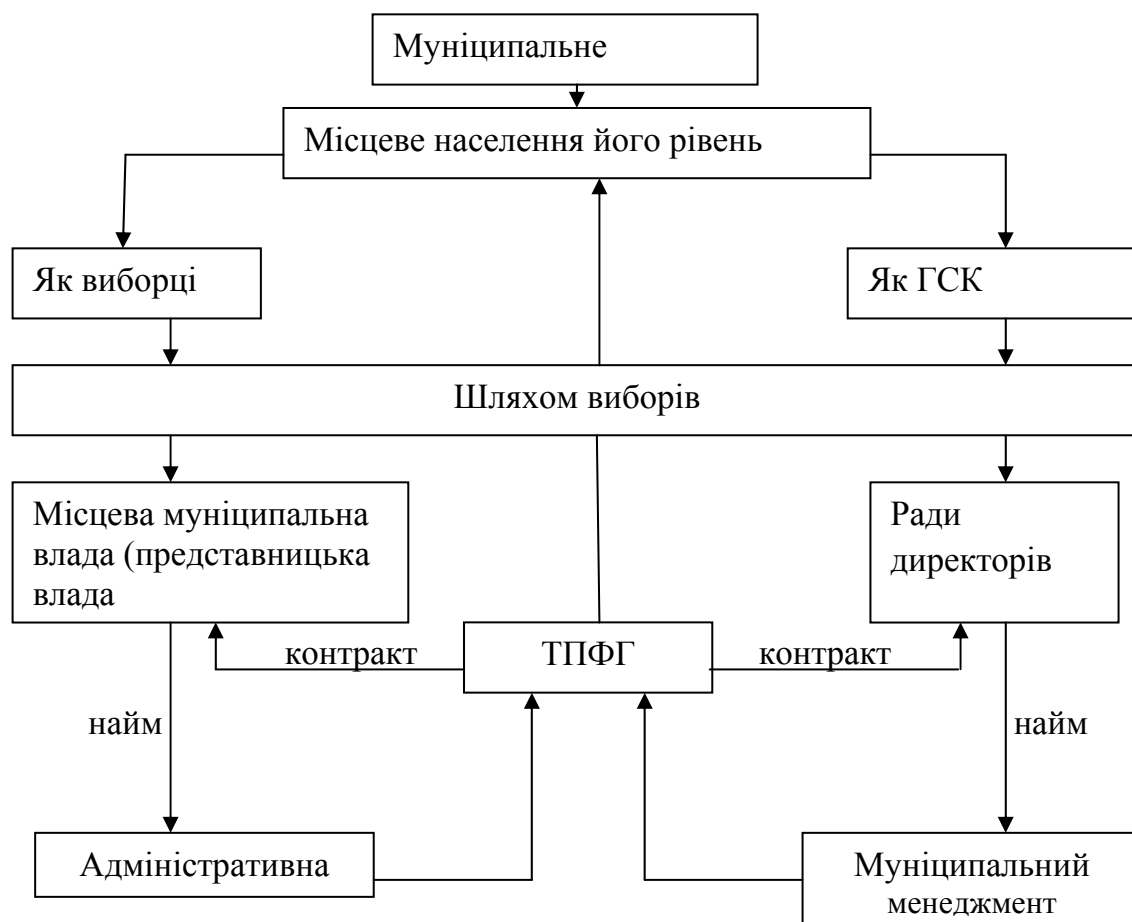


Рис.1. Модель ГСК управління соціально-економічним розвитком муніципального утворення

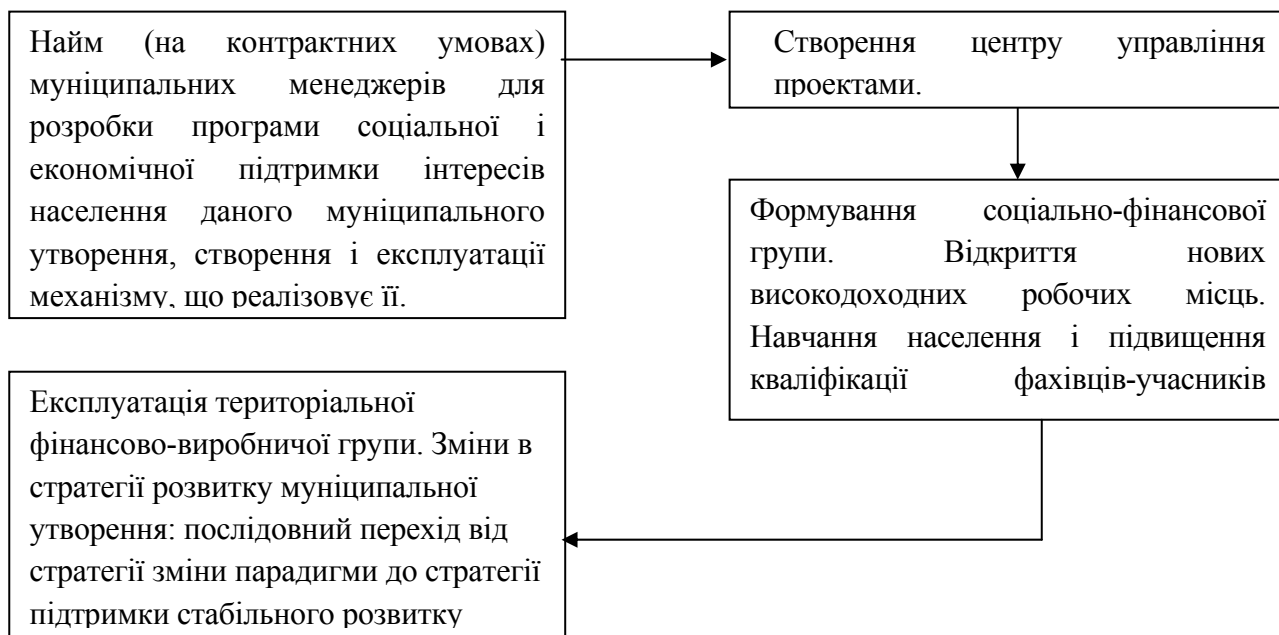
Ключовим питанням при цьому є отримання точної рівноваги між принципами підзвітності і невтручання. Іншими словами, аби контролювати муніципальний менеджмент, представницька влада муніципального утворення і рада директорів мають бути об'єктами контролю.

Пошуки ідеальної структури ГСК управління неминує наводить до розуміння ролі і місця регіонального управління. Представницька влада і рада директорів є одними з компонентів набагато більш загальної системи інститутів.

Розвиток функцій ГСК управління муніципальним утворенням починається з вибору населенням типу господарювання і способу вирішення проблем свого соціального, економічного і політичного розвитку. Наступним кроком є законодавче (місцевий орган представницької гілки влади) прийняття ГСК принципів (стандартів, норм стосунків) розвитку співтовариства. Після їх прийняття розвиток ГСК управління можна представити у вигляді наступного алгоритму:

По суті, це організація ефективного типу господарювання, зі всіма витікаючими звідси результатами: підвищення рівня якості життя; створення умов, коли в суспільстві немає голодуючих, убогих і бідних верств населення, а суспільство, виходячи з вкладу кожного в його соціально-економічний розвиток, складається з

людей, що живуть в достатку, багатих, дуже багатих і супербагатих; підпорядкування правилам спільного мешкання і таке інше.



Перевага і вигода ГСК організації місцевого співтовариства представляється в тому, що воно бере під свою відповідальність те, що в сьогодні представляється вкрай за регульованим з боку чиновницького апарату, але надзвичайно важливо для самого населення: виховання, освіта, медичне і побутове обслуговування, розвиток об'єктів культури, соціального забезпечення, облаштування виробничої інфраструктури (зв'язок, дороги, енергозабезпечення).

При цьому влада лише забезпечує дотримання законності що проводяться в місцевому співтоваристві соціальних і господарських заходів.

Так, М.Крозье відзначає, що здібність до інновацій залежить, перш за все, від наявності таких «правил гри», які винагороджують спільну, конструктивну і новаторську діяльність, замість того, щоб прагнути до збереження рівноваги, гармонії і консерватизму існуючих відносин [2].

Процес управління громадськими соціально-корпоративними нововведеннями передбачає, перш за все, управління процесом змін, що неминуче з'являються в ГСК організації муніципального утворення і викличе в ній «інноваційне протиріччя». При цьому даний процес включає вирішення чотирьох завдань:

- розуміння необхідності ГСК управління;
- знання етапів планування і здійснення ГСК змін ;
- ознайомлення з механізмами подолання опору змінам;
- знання стратегічних основ соціально-корпоративного управління формування

ГСК економіки муніципального утворення.

Найважливіша властивість моделі ГСК управління - здатність адаптуватися до змінних умов і обставин. Ця модель, без особливого ризику, дає шанс за допомогою

надійних, перевірених українською практикою принципів самоврядності, зв'язати бажання мешканців з реальною дійсністю і об'єктивними можливостями.

Умовне все ГСК господарство місцевого співтовариства можна поділити на п'ять сфер діяльності:

- 1) домашні господарства (населення);
- 2) соціальна сфера;
- 3) фінансова інфраструктура;
- 4) виробнича інфраструктура;
- 5) торгівельно-сервісна інфраструктура.

До основних функцій ГСК управління, використовуваного муніципальним утворенням у вирішенні завдань свого соціально-економічного і політичного розвитку на нашу думку відносяться;

- формування ГСК власності (спільне і рівне володіння) населення муніципального утворення;
- відділення володіння (власник - населення) від професійного управління (розпорядження) власністю (муніципальні менеджери);
- ГСК організація економіки муніципальної утворення (створення територіальної фінансово-виробничої групи);
- створення умов, сприяючих підвищенню рівня якості життя населення муніципальної утворення в цілому і кожної людини окремо.

За умови ГСК економіки муніципальних утворень люди вчать соціально-корпоративно піклуватися про себе і, до того ж, займатися організацією фінансових постачань на території муніципального утворення, перерозподілом капіталу в громадській соціально-корпоративній організації, тобто доходів серед людей що їх створюють.

Список літератури:

1. Цивільний Кодекс: закон України від 16.01.2003р. №435-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
2. Про місцеве самоврядування в Україні: закон України від 21.05.1997 р. №280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
3. Євдокимов Ф.І. Дослідження категорії «економічний потенціал держави» / Ф.І. Євдокимов, О.В. Мізіна // Наукові праці ДонНТУ: Серія 6, Економічна. – 2004. – Випуск 75. – С. 54–59.